

Головне управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області
Сектор з питань запобігання та виявлення корупції

***Завідувач Сектору з питань запобігання
та виявлення корупції***

Микола ГДАНСЬКИЙ

***Головний спеціаліст Сектору з питань
запобігання та виявлення корупції***

Вікторія КЛАДЬКО

Лекційний матеріал

Тема: Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Положення про викривачів

КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ - це ситуація, при якій службова особа, виконуючи свої обов'язки, має приватний інтерес, який хоча і не обов'язково призводить до прийняття неправомірного рішення або вчинення неправомірного діяння, але здатний до цього призвести.

Тому, для розмежування Закон України «Про запобігання корупції» визначає 2 види конфлікту інтересів. Реальний та потенційний. **Потенційний КІ**- виникає коли є приватний інтерес і можливість реалізувати службові/представницькі повноваження (Така ситуація надалі впливатиме на об'єктивність особи під час реалізації повноважень) . **Реальний КІ** – виникає коли є приватний інтерес і службові/представницькі повноваження вже реалізовані особою, у зв'язку з чим виникає суперечність.

Стаття 28 ЗУ «Про запобігання та виявлення корупції» визначає наступне: Особи, зазначені у пунктах 1,2 частини першої статті 3 цього закону, зобов'язані:

1. вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів;

2. Особа не пізніше наступного робочого дня з моменту коли вона дізналась чи повинна була дізнатись про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів повідомляє про це безпосереднього керівника. Керівник протягом 2-х роб.днів після отримання повідомлення приймає рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу. Національне агентство у випадку одержання від особи повідомлення про наявність у неї реального, потенційного конфлікту інтересів упродовж семи робочих днів роз'яснює такій особі порядок її дій щодо врегулювання конфлікту інтересів.;

3. не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;

4. вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Стаття 30. Передбачає усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті.

Усунення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи від виконання завдання,

вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів здійснюється за рішенням керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, у випадках, якщо конфлікт інтересів не має постійного характеру та за умови можливості залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій інших працівників відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Стаття 31. Обмеження доступу до інформації. Обмеження доступу особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи до певної інформації здійснюється за рішенням керівника органу або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа, у випадку, якщо конфлікт інтересів пов'язаний з таким доступом та має постійний характер, а також за можливості продовження належного виконання особою повноважень на посаді за умови такого обмеження і можливості доручення роботи з відповідною інформацією іншому працівнику органу, підприємства, установи, організації.

Стаття 32. Перегляд обсягу службових повноважень. Перегляд обсягу службових повноважень особи здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа, у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер, пов'язаний з конкретним повноваженням особи, а також за можливості продовження належного виконання нею службових завдань у разі такого перегляду і можливості наділення відповідними повноваженнями іншого працівника.

Стаття 33. Здійснення повноважень під зовнішнім контролем. Службові повноваження здійснюються особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняною до неї особи під зовнішнім контролем у разі, якщо усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів, обмеження її доступу до інформації чи перегляд її повноважень є неможливим та відсутні підстави для її переведення на іншу посаду або звільнення. На слайді зображено, що: У рішенні про здійснення зовнішнього контролю визначаються форма контролю, уповноважений на проведення контролю працівник, а також обов'язки особи у зв'язку із застосуванням зовнішнього контролю за виконанням нею відповідного завдання, вчиненням нею дій чи прийняття рішень.

Стаття 34. Переведення, звільнення особи у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів. 1. Переведення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, на іншу посаду у зв'язку з наявністю реального чи потенційного конфлікту інтересів здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований шляхом усунення такої особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті, обмеження її доступу до інформації, перегляду її повноважень та функцій, позбавлення приватного інтересу та за наявності вакантної посади, яка за своїми характеристиками відповідає особистим та професійним якостям особи.

Переведення на іншу посаду може здійснюватися лише за згодою особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи.

2. **Звільнення особи**, з займаної посади у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів здійснюється у разі, якщо реальний чи потенційний конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований в інший спосіб, в тому числі через відсутність її згоди на переведення або на позбавлення приватного інтересу.

Викривачі

Викривач може самостійно обрати, через які канали подати повідомлення: внутрішні, регулярні чи зовнішні.

Важливо:

- викривач може подати повідомлення як із зазначенням авторства, так і анонімно;
- повідомлення підлягає розгляду, якщо воно містить фактичні дані, які можуть бути перевірені;
- якщо наведена у повідомленні інформація стосується керівника установи, таке повідомлення у 3-денний строк надсилається суб'єкту, уповноваженому розглядати або розслідувати факти, викладені у повідомленні, про що інформується заявник;
- якщо наведена у повідомленні інформація стосується уповноваженої особи установи, порядок розгляду такого повідомлення визначає керівник установи;
- якщо повідомлення містить факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень – орган або юридична особа **упродовж 24 годин** письмово повідомляє спеціальний суб'єкт у сфері протидії корупції (органи прокуратури, Національну поліцію, Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне антикорупційне бюро України) або Державне бюро розслідувань.

Попередній розгляд повідомлення

- повідомлення підлягає попередньому розгляду **у строк не більше ніж десять робочих днів** з дня внесення інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів;
- якщо розгляд повідомлення не належить до компетенції органу або юридичної особи – про це орган або юридична особа інформує викривача **у 3-денний строк**;
- якщо під час попереднього розгляду повідомлення буде встановлено, що воно не відповідає вимогам Закону України «Про запобігання корупції» (не містить фактичних даних про можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», які можуть бути перевірені), воно підлягає розгляду відповідно до Закону України «Про звернення громадян»;
- якщо під час попереднього розгляду повідомлення буде встановлено, що його розгляд не належить до компетенції установи, до якої

воно надійшло, подальший розгляд такого повідомлення припиняється, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення, з одночасним роз'ясненням компетенції органу або уповноваженої особи, уповноважених на здійснення розгляду чи розслідування фактів, викладених у повідомленні;

- у разі підтвердження за результатами попереднього розгляду викладеної у повідомленні інформації винні особи притягаються до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарне провадження за повідомленням проводиться у строк не більше 30 днів з дня завершення попереднього розгляду. Якщо в зазначений строк перевірити повідомлену інформацію неможливо, строк дисциплінарного провадження може бути продовжено до 45 днів. Повторне продовження строку внутрішньої перевірки не допускається;

- якщо під час попереднього розгляду виявлено ознаки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, матеріали передаються спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції або Державному бюро розслідувань.

Про результати попереднього розгляду та дисциплінарного провадження заявнику надається детальна інформація у **3-денний строк** з дня завершення розгляду повідомлення чи закриття дисциплінарного провадження.